

Prehispanjske književnosti je pojam koji podrazumeva veoma široku oblast kulturnog nasleđa autohtonih stanovnika današnje Hispanjske Amerike. Obuhvata dela nastala pre dolaska Španaca na američki kontinent, a koja uslovno mogu da se nazovu književnim. Najveći broj je anoniman, nastajala su u okviru određenih društveno-religijskih struktura i imala prvenstveno socijalne funkcije (čuvanje podataka o znamenitim ličnostima i događajima jednog naroda, podučavanje mladih, slavljenje bogova, tumačenje kosmogonijskog sistema, objašnjavanje pojave čoveka na Zemlji i njegovog mesta i uloge u svetu; neki su bili sastavni delovi religioznih, vojničkih i drugih rituala; određeni broj je astronomskog i astrološkog karaktera). Nastale na ogromnim teritorijama američkog kontinenta, u narodima različitih civilizacijskih nivoa, a u okviru velikih lingvističkih grupa, one se veoma razlikuju i sadržajno i formalno.

U toku stoleća koja su prethodila dolasku španskih osvajača, na teritoriji današnjeg Meksika živeli su mnogi narodi, a neki od njih, naročito narodi Asteka i Maja, stvorili su veoma razvijene civilizacije čiji su brojni spomenici materijalne kulture sačuvani, a otkopavanje i proučavanje novih traje do danas. Arheološki nalazi visoke umetničke vrednosti svedoci su osmišljenog stvaralačkog napora koji je proistekao iz izgrađenog pogleda na ustrojstvo sveta i na ulogu čoveka u njemu. Književnost je sačinjavala nerazdvojni deo civilizacije i imala je veoma važnu ulogu u njihovoj svakodnevici.

Jezik, pismo i književnost Asteka

Asteci su jedan ogranak naroda Čićimeka. Oni su se poslednji doselili na meksičku visoravan Anauak i pojavili su se u XIII veku. Nastanili su se na ostrvu u jezeru gde su, po legendi, ugledali orla koji na jednom kaktusu proždire zmiju, a to je bio znak za kojim su na osnovu proročanstva, tragali godinama. Tu su podigli grad Meksiko – Tenocitlan 1325. godine, grad koji oni u svojim religioznim pesmama nazivaju „Temelji neba“. Ovaj grad postaje političko, religiozno, kulturno i privredno sedište carstva. Mnogi osvajači, impresionirani njegovom velelepnošću, iscrpno su ga opisali.

Asteci su govorili jezikom nauatl. U prehispanjskim vremenima, Asteci su imali veoma razvijen sistem čuvanja i prenošenja sopstvene istorije, legendi, znanja nasleđenih od predaka, obrednih pesama, himni posvećenih raznim bogovima. Taj sistem se sastojao od kodeksa, kako bi uslovno mogle da se nazovu njihove „knjige sa slikama“ i od usmeno govorenog teksta prethodno naučenog napamet. Učeni ljudi sastavljali su tekstove koji su raznobojnim mastilima bili beleženi na listovima hartije načinjeni od neke vrste smokve, kao i na koži životinja i na zidovima obrazovnih institucija. Koristili su piktografsko pismo. Pisma je bila neka vrsta komentara kodeksa, njen živi tumač. To jedinstvo slike i reči, ta neraskidiva veza između znaka, naslikanog na hartiji, koži ili kamenom zidu i pesme, koja tumači te znakove, predstavlja ono što se podrazumeva pod pojmom književnosti meksičkih Indijanaca.

Pesništvo je u nauatl svetu imalo veoma značajnu ulogu i bilo je prisutno u svim vidovima života, kao način komunikacije sa prijateljima, sastavni deo religioznog rituala, mogućnost za razmišljanje o metafizičkim problemima, ili kao način da se stekne slava koja će nadživeti ljudsko biće. Simbol pesme bio je najčešće cvet, ponekad zlato, smaragd, tirkiz. Simbol pesnika bio je leptir.

√----- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com